

ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ HISTORICA

Κυκλοφοροῦν δύο φορές τό χρόνο

ΙΔΡΥΤΕΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΡΑΓΙΑΣ - ΣΠΥΡΟΣ ΑΣΔΡΑΧΑΣ - ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΗΛΙΟΥ - ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΑΓΓΕΛΟΣ ΔΕΛΗΒΟΡΡΙΑΣ - ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΡΒΑΝΙΤΑΚΗΣ - ΠΟΠΗ ΠΟΛΕΜΗ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ «ΜΕΛΙΣΣΑ» - ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ

ΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΡΒΑΝΙΤΑΚΗΣ, ΕΛΙΖΑ ΑΝΝΑ ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗ,
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΖΕΗ, ΣΠΥΡΟΣ ΚΑΡΑΒΑΣ,
ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΑΠΙΔΑΚΗΣ, ΚΩΣΤΗΣ ΚΑΡΠΟΖΗΛΟΣ, ΤΟΝΙΑ ΚΙΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ, ΗΛΙΑΣ ΚΟΛΟΒΟΣ,
ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΜΠΕΡΑΤΟΣ, ΑΝΝΑ ΜΑΤΘΑΙΟΥ, ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΜΑΤΘΙΟΠΟΥΛΟΣ,
ΡΙΚΑ ΜΠΕΝΒΕΝΙΣΤΕ, ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΠΟΥΡΝΑΖΟΣ, ΠΟΠΗ ΠΟΛΕΜΗ, ΝΙΚΟΣ ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ,
ΤΑΣΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΝΙΚΟΛΑΣ ΣΕΒΑΣΤΑΚΗΣ

Περιεχόμενα

ΜΝΗΜΗ ΣΠΥΡΟΥ ΑΣΔΡΑΧΑ: ΑΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟΥ

Τά Ιστορικά, 5 ~ Νίκος Ξυδάκης, «Ζοῦμε ἀσφαλῶς καί μετὰ τόν θάνατό μας»: ἀποχαιρετισμός στόν Σπύρο Ἀσδραχά, 9 ~ Βαγγέλης Καραμανωλάκης, Ὁ Σπύρος Ἀσδραχάς στόν κόσμο τῶν ΑΣΚΙ, 10 ~ Ἀντώνης Λιάκος, Δημόσιος ἀποχαιρετισμός στόν Σπύρο Ἀσδραχά, 12 ~ Πόπη Πολέμη, Ὁστρία κίτρα, 15 ~ Βασίλης Παναγιωτόπουλος, In Memoriam: Γιά μιά ἱστορία χωρίς τελειωμό, 16 ~ Ἀλεξάνδρα Σφοῖνη, Γιά τόν Σπύρο Ἀσδραχά, 17 ~ Τριαντάφυλλος Σκλαβενίτης, «Ἐνώπιον τάφου νεοσκαφοῦς», 20 ~ Δημήτρης Ἀρβανιτάκης, Κύριε Σπύρο Ἀσδραχά, ἀντίο..., 22 ~ Ἐλευθερία Ζέη, Γιά τόν ἱστορικό τῆς γενναιοδωρίας, 26 ~ Ν. Ε. Καραπιδάκης, Μιά ἀκόμα στιγμή μέ τόν Σπύρο, 28 ~ Πέτρος Θ. Πιζάνιας, Σπύρος Ι. Ἀσδραχάς, ὁ δικός μας μέγας ἀντίο, 30 ~ Θανάσης Καλαφάτης, Ὁ Σπύρος Ἀσδραχάς καί τό Σεμινάριο τῆς Ἐπιτροπῆς Ἱστορίας τῆς ΕΤΕ, 33 ~ Γεράσιμος Νοταράς, Γιά τόν Σπύρο Ἀσδραχά, 35 ~ Βασίλης Καρδάσης, Ὁ Σπύρος Ἀσδραχάς καί ἡ ἐλληνική ἱστοριογραφία, 37 ~ Πέτρος-Ἰωσήφ Σταγκανέλης, Ἡ πολύτροπη γλώσσα τοῦ Σπύρου Ἀσδραχά, 39 ~ Μαρίνα Μαροπούλου, Οἱ δάσκαλοι, 42 ~ Michel Kaplan, Ἀποχαιρετάντας ἕνα παλιό φίλο, 44 ~ Νίκος Θεοτοκάς, Παλεύοντας μέ τόν ἄγγελο, 46 ~ Ἄννα Ματθαίου, Ὁ δάσκαλος τῶν πολλῶν, 48 ~ Ρίκα Μπενβενίστε, Γιά τόν Σπύρο Ἀσδραχά, 51 ~ Ἀλέξης Πολίτης, Μαθητείες, 53

ΦΑΚΕΛΟΣ: ΟΨΕΙΣ ΜΕΤΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΑΥΤΟΡΑΚΤΟΡΙΑ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ

Σάκης Γκέκας - Ἡλίας Κολοβός - Σωκρ. Πετμεζᾶς

Εἰσαγωγή

56

Καλλιόπη Ἀμυγδάλου - Ἡλίας Κολοβός

Ἡ μετάβαση ἀπό τό ὀθωμανικό στό ἐλληνικό κράτος στή χωρική διάσταση: τό τζαμί τοῦ Ναυπλίου πού μετασκευάστηκε στό «πρῶτον ἐν Ἑλλάδι Βουλευτήριον» (1825)

58

Θανάσης Μπαρλαγιάννης	Όθωνικός συγκεντρωτισμός και δημόσια υγιεινή: ή υγιεινο-νομική αστυνομία ανάμεσα στις «τοπικές ελευθερίες» και τους νομοθετικούς όρισμούς (1833-1845)	77
Σάκης Γκέκας	Τάταροι, εργολάβοι και ταχυδρόμοι: ή οργάνωση των Ταχυδρομείων από την μετα-οθωμανική στην εθνική της διάσταση	91
Άλεξάνδρα Παπαδοπούλου	Έλληνικοί ναυτότοποι στο μεταίχμιο: ή μετάβαση των Σπετσών από την Όθωμανική Αυτοκρατορία στο ελληνικό κράτος	116
Ειρήνη Ριζάκη	Προδρομικές ποιήσεις της Εύφροσύνης Σαμαρτζίδου	143
Νίκος Ποταμιάνος	Η εργασία των γυναικών στο λιανικό εμπόριο στην Αθήνα των αρχών του 20ού αιώνα	155
Σπύρος Χονλιάρας	Προσπάθειες εξυγίανσης και ανάπτυξης της υπαίθρου: ή περίπτωση της Γεωργικής Έταιρείας Λεσίνι Α.Ε., 1934-1959	173
Καίτη Πάπαρη	Η «αντικιομμουνιστική σωτηριολογία» του Παναγιώτη Κανελλόπουλου τη δεκαετία του 1950	211

ΒΙΒΛΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ «ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΗΛΙΟΥ»

Άλεξάνδρα Χαριτάτου, Καλωσόρισμα, 235 ~ Πόπη Πολέμη, 30+1 χρόνια Βιβλιολογικό Έργαστήρι «Φίλιππος Ηλιού», 237 ~ Άγγελος Δεληβορριάς, Αντί απολογισμού, 242 ~ Σταύρος Ζουμπουλάκης, Ο Φίλιππος Ηλιού στην Έθνική Βιβλιοθήκη, 243

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

Άνδρονίκη Διαλέτη	Η προτεσταντική ιστοριογραφία και οι θρησκευτικοί πόλεμοι του 16ου αιώνα	246
Ευαγγελία Μπαλτά	Ο θησαυρός της καραμανλίδικης βιβλιογραφίας και οι 4[0] κλέφτες	251
Ρίκα Μπενβένιστε - Λουκιανός Χασιώτης	Στά ΄χνη του ελληνικού ρατσισμού	258
Ιωάννα Παπαθανασίου	Ο Ήλιος Ηλιού επιστρέφει στο ελληνικό Κοινοβούλιο	271
Χριστίνα Αγοριαντώνη - Κίμων Χατζημπίρος	Βιομηχανική ρύπανση σε εξελισσόμενο κοινωνικό περιβάλλον	275
	Βιβλία που Έλαβαν Τά ΄Ιστορικά	281

Γενικό εύρετήριο και των 67 τευχών: www.melissabooks.com

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ, ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ «ΜΕΛΙΣΣΑ», ΣΚΟΥΦΑ 58, 10680 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 2103611692 - FAX. 2103600865 - e-mail: historica@melissabooks.com

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ: € 18

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΓΙΑ ΕΝΑ ΧΡΟΝΟ (2 ΤΕΥΧΗ): € 36 - ΦΟΙΤΗΤΕΣ € 32

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ: € 65 - ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΟΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ: € 68

[οί τιμές ισχύουν για το τρέχον έτος]

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΑΝΝΑ ΜΑΤΘΑΙΟΥ - ΠΟΠΗ ΠΟΛΕΜΗ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ: ΘΑΝΑΣΗΣ Π. ΚΑΠΕΝΗΣ

ISSN 1105-1663

© ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ «ΜΕΛΙΣΣΑ» - ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ

Άπαγορεύεται ή έν όλω ή έν μέρει ανατύπωση, αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή των κειμένων χωρίς την έγγραφη άδεια του εκδότη.

Τό τεύχος αυτό των ΄Ιστορικών κυκλοφόρησε τόν Άπρίλιο του 2018.